

Podklad pro střednědobý plán péče o děti se specifickými potřebami v Olomouckém kraji

Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR, 2025

Systémový projekt: Standardizace procesu zabezpečení
náhradní rodinné péče o děti

Spolufinancováno
Evropskou unií

MINISTERSTVO PRÁCE
A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ

Obsah

Úvod.....	3
I. VÝCHOZÍ ANALÝZA DAT K NRP.....	4
Aktuální stav	5
II. ZMAPOVÁNÍ KONKRÉTNÍCH KROKŮ NA PODPORU KAMPAŇOVÝCH AKTIVIT ZE STRANY OLOMOUCKÉHO KRAJE	8
III. SHRNUÍ	17

Úvod

Tento dokument byl zpracovaný v rámci realizace projektu Ministerstva práce a sociálních věcí České republiky s názvem „Standardizace procesu zabezpečení náhradní rodinné péče o děti“, reg. č. CZ.03.02.02/00/22_004/0000210, spolufinancovaného z Evropského sociálního fondu plus a státního rozpočtu. Předmětem projektu bylo zefektivnění a zjednodušení procesu zabezpečení náhradní rodinné péče pro ohrožené děti. Projekt byl realizovaný v období od listopadu 2022 do prosince 2025.

Cílem dokumentu je popsat situaci v Olomouckém kraji v oblasti kampaňových aktivit k získání nových zájemců o zprostředkování NRP, zejména pak pro děti se specifickými potřebami.

Tento podklad by měl sloužit či přispět k vytvoření či doplnění plánu vhodných aktivit a postupů, které mohou být realizovány na území kraje za účelem vyhledávání nových zájemců o zprostředkování NRP.

Krajský úřad Olomouckého kraje má na rok 2025 a 2026 zpracovaný akční plán, který je součástí strategického dokumentu „*Strategie rozvoje systému péče o ohrožené děti Olomouckého kraje do roku 2035*“.

Předkládaný dokument je třeba vnímat primárně jako podpůrný podklad při budoucím střednědobém plánování.

I. VÝCHOZÍ ANALÝZA DAT K NRP

	2021	2022	2023	2024
Děti v evidenci krajského úřadu (dále KÚ)	423	610	513	604
z toho pro pěstounskou péči	406	607	497	590
z toho pro osvojení	17	3	16	14
z toho s postižením	25	6	3	11
Žádosti o zprostředkování podané za daný rok	32	56	42	50
z toho pěstounské péče	9	21	17	18
z toho osvojení	22	23	17	18
z toho pěstounské péče na přechodnou dobu	1	12	8	14
Děti v pěstounské péči	93	64	106	115
z toho s postižením	0	2	2	6
z toho u osob příbuzných či blízkých	77	39	81	72
Děti v poručenství s osobní péčí	33	23	33	12
z toho s postižením	0	0	0	0
z toho u osob příbuzných či blízkých	18	13	12	6
Pěstounská péče, počet osob	632	639	617	698
z toho zprostředkovaná NRP	96	99	116	151
Osoby vykonávající PPPD	23	29	29	29
Děti v PPPD	21	24	29	27
Děti odebrané z péče rodičů	121	121	121	122

Zdroj: Roční výkazy o výkonu sociálně-právní ochrany dětí

V období let 2021–2024 se počet dětí v evidenci krajského úřadu pohyboval mezi 423 a 610. Nejvyšší hodnota byla v roce 2022, poté došlo k poklesu a opětovnému nárůstu v roce 2024. Počet dětí s postižením byl proměnlivý a relativně malý, s největším poklesem v roce 2023 (pouze 3 děti) a následným nárůstem v roce 2024.

Žádosti o zprostředkování péče vykazovaly značné výkyvy. V roce 2022 jich bylo nejvíce (56), poté došlo k poklesu, ale v roce 2024 se jejich počet znovu zvýšil na 50. Zajímavé je, že žádosti o osvojení a o pěstounskou péči se v posledních letech vyrovnávají, zatímco v roce 2021 dominovaly žádosti o osvojení. Naopak u pěstounské péče na přechodnou dobu lze pozorovat výrazný nárůst – z jediné žádosti v roce 2021 na 14 žádostí v roce 2024.

Počet dětí skutečně umístěných do pěstounské péče kolísal, ale celkový trend směřuje k růstu – ze 64 dětí v roce 2022 na 115 v roce 2024. Zvyšuje se také počet dětí s postižením v této formě péče (z nuly v roce 2021 na šest v roce 2024). Významná část dětí je dlouhodobě svěřována příbuzným či blízkým osobám.

Pokud jde o samotné pěstouny, jejich celkový počet v letech 2021–2024 mírně rostl (z 632 na 698). Počet osob vykonávajících pěstounskou péči na přechodnou dobu zůstával stabilní (29 osob od roku 2022 dál), zatímco počet dětí v této formě péče mírně kolísal, ale držel se kolem 25–30.

Počet dětí odebraných z péče rodičů se ve sledovaném období prakticky nezměnil a zůstává stabilní na hranici 121–122 ročně.

Z dat je patrné, že systém náhradní rodinné péče se postupně posouvá směrem k preferenci pěstounské péče, zejména zprostředkované. Rostoucí počet žádostí o pěstounskou péči na přechodnou dobu a současný nárůst počtu dětí v pěstounské péči ukazuje, že tento model získává stále větší význam. Zároveň lze sledovat kolísání v počtu dětí s postižením, které se do systému dostávají, což může souviset s proměnlivou poptávkou i kapacitami pěstounů. Stablní počet dětí odebraných rodičům naznačuje, že hlavní změny se odehrávají spíše ve způsobu, jakým je o tyto děti následně pečováno než v samotném počtu ohrožených dětí.

Aktuální stav

Aktuální stav pěstounů na přechodnou dobu

Na základě dostupných dat ze sdílených evidencí pěstounů na přechodnou dobu k 31. 8. 2025 lze sledovat aktuální vývoj v oblasti pěstounské péče na přechodnou dobu.

Počet volných pěstounů na přechodnou dobu/počet pěstounů na přechodnou dobu k dispozici¹

8/25	7/25	6/25	5/25	4/25	3/25	2/25	1/25	12/24	11/24	10/24	9/24
2/30	2/30	4/30	2/28	4/28	8/28	4/27	3/26	0/25	3/25	4/26	4/26

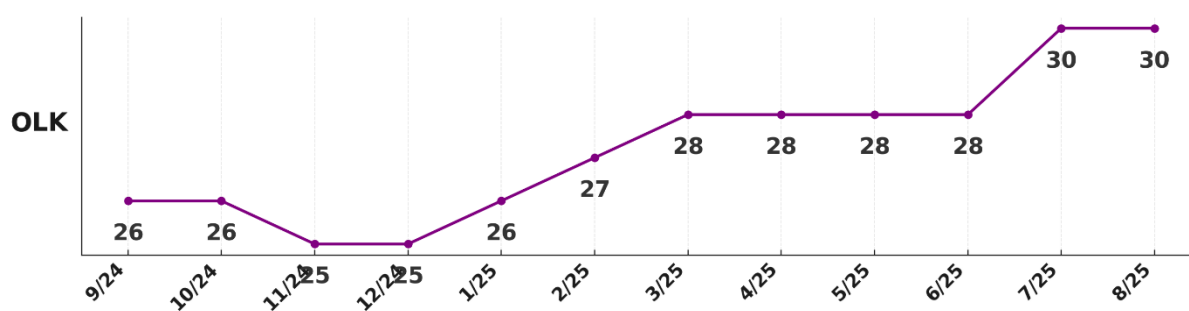
(počty jsou seřazeny od srpna 2025 do září 2024)

V Olomouckém kraji se celkový počet pěstounů na přechodnou dobu od podzimu 2024 do léta 2025 mírně zvýšil (z 25 na 30), ale počet volných pěstounů výrazně kolísal – od nuly v prosinci 2024 až po osm v březnu 2025. Většinu měsíců však byli volní pouze 2–4 pěstouni, což ukazuje na trvale omezenou dostupnou kapacitu.

Vývoj celkového počtu aktivních PPPD od září 2024 do srpna 2025

V Olomouckém kraji se počet aktivních pěstounů na přechodnou dobu mezi zářím 2024 a srpnem 2025 zvýšil z 26 na 30, tedy celkem o 4 pěstouny. Tento růst ukazuje na mírné posílení kapacity v průběhu sledovaného období.

Vývoj aktivních pěstounů na přechodnou dobu - OLK

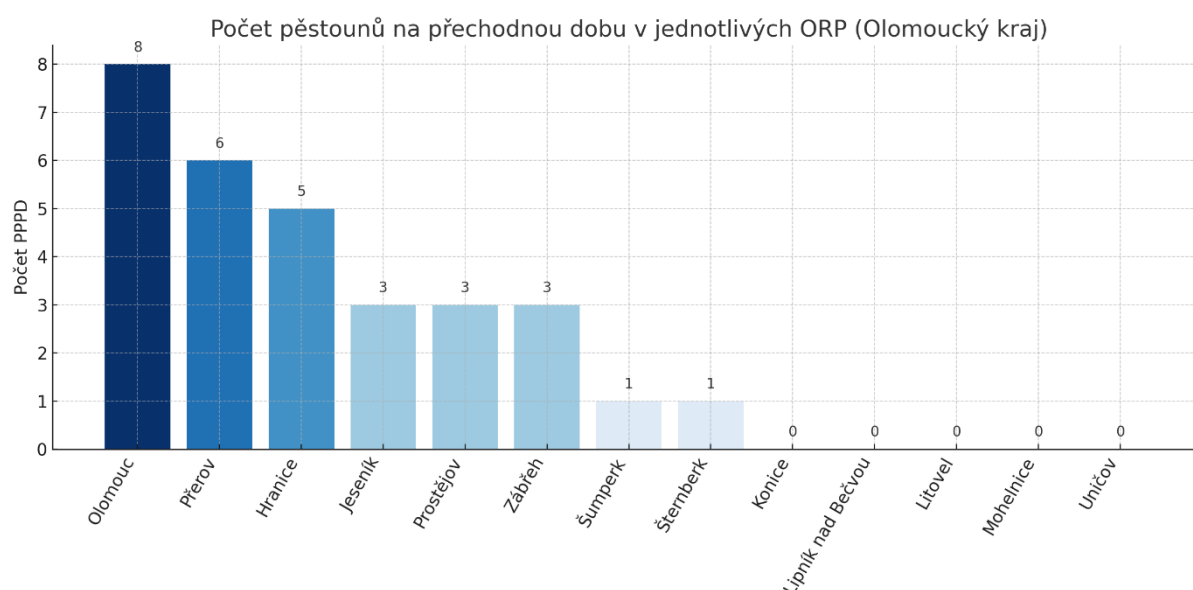

¹ Data jsou čerpána ze Sdílené evidence osob, které mohou vykonávat PPPD v Olomouckém kraji. Za aktuálnost a správnost dat zodpovídá Krajský úřad Olomouckého kraje.

V Olomouckém kraji se počet aktivních pěstounů na přechodnou dobu mezi zářím 2024 a srpnem 2025 pohyboval mezi 25 a 30 osobami. Na začátku období činil 26, v listopadu a prosinci mírně klesl na 25, ale od začátku roku 2025 postupně rostl a v červenci a srpnu dosáhl maxima 30. Celkový vývoj tedy ukazuje na pozvolný růst s dílčími výkyvy, přičemž ve druhé polovině sledovaného období se počet pěstounů stabilizoval na vyšší úrovni než na začátku.

Aktuální počty PPPD rodin v daných obcích s rozšířenou působností (dále pouze ORP)

V několika ORP Olomouckého kraje je kapacita PPPD velmi nízká. Uničov, Mohelnice, Litovel, Lipník nad Bečvou, Konice nemá žádnou rodinu, pouze jedna je ve Šternberku a Šumperku.

Aktuální stav dlouhodobých pěstounů

Na základě dostupných dat ze sdílených evidencí pěstounů na přechodnou dobu k 31. 8. 2025 lze sledovat aktuální vývoj v oblasti dlouhodobé pěstounské péče.

Počet pěstounů volných ke zprostředkování

8/25	7/25	6/25	5/25	4/25	3/25	2/25	1/25	12/24	11/24	10/24	9/24
7	7	8	3	3	1	1	1	1	1	1	2

(počty jsou seřazeny od srpna 2025 do září 2024)

V Olomouckém kraji se počet volných pěstounů na přechodnou dobu v období od září 2024 do srpna 2025 pohyboval na velmi nízké úrovni. Od září 2024 do března 2025 byly evidovány převážně 1–2 volné osoby, což ukazuje na dlouhodobě omezenou kapacitu pro okamžité umísťování dětí. V dubnu a květnu 2025 došlo k mírnému nárůstu na 3 pěstouny, výraznější zlepšení pak nastalo od června do srpna 2025, kdy bylo k dispozici 7–8 volných pěstounů. Celkově lze tedy sledovat, že dostupnost v první části sledovaného období byla velmi nízká a riziková, zatímco v létě 2025 nastalo zřetelné posílení kapacity.

Podněty a doporučení

Pro zachování vyváženosti mezi potřebami dětí a dostupnou kapacitou pěstounské sítě je i nadále vhodné podporovat nábor nových zájemců, a to především v oblasti dlouhodobé pěstounské péče. Právě zde je evidován nejvyšší počet dětí, které potřebují zajistit náhradní rodinu. Vzhledem k rychle se měnícím situacím a nutnosti pružně reagovat na krizové případy je vhodné udržovat určitou rezervu volných pěstounů. Je také třeba počítat s tím, že od 1. ledna 2028 nebude možné umisťovat děti do 7 let do ústavní péče, což klade vyšší nároky na dostupnost pěstounů pro starší děti i na celkovou specializaci sítě. Doporučuje se proto cílit nábor i na pěstouny, kteří jsou připraveni pečovat o děti se specifickými potřebami, starší děti, sourozenecké skupiny nebo děti se zdravotním postižením, a zároveň brát v úvahu přirozenou obměnu pěstounů, kteří svou činnost ukončí.

V příloze č. 1 jsou analyticky uvedeny jednotlivé dílčí oblasti, lze zde dohledat základní demografii a její rozložení podle ORP, přehled infrastruktury (školy, ordinace, kulturní a sportovní zařízení) a detailní stav náhradní rodinné péče v roce 2023 — počty dětí a pečujících napříč formami (pěstounská péče, pěstounská péče na přechodnou dobu, poručenství s osobní péčí, svěření), věkové struktury a podíly zprostředkované vs. nezprostředkované péče. Dále zde najdete identifikované územní rozdíly (např. vysoké počty v ORP Jeseník), nedostatek přechodných pěstounů, pokles nových žádostí a upozornění na možné nesoulady v evidenci dětí se zdravotním postižením. Součástí jsou tabulky (1–14) s detailními čísly dle ORP/okresů a přehledem kapacit i úvazků na OÚ ORP a závěrečná doporučení pro kampaně (priorita získávání PPPD, cílení na oblasti bez zprostředkovaných pěstounů, využití zkušených pěstounů a lokálních partnerů) včetně přípravy na změny legislativy.

II. ZMAPOVÁNÍ KONKRÉTNÍCH KROKŮ NA PODPORU KAMPAŇOVÝCH AKTIVIT ZE STRANY OLOMOUCKÉHO KRAJE²

Táto část vychází z mapování pracovní skupiny a základních informací dostupných od koordinátorky pracovní skupiny.

Součástí této části jsou i **podněty a doporučení**, které vychází z praxe v ČR. Jsou nezávazné a je na Olomouckém kraji, zda a jak je zpracuje. Slouží spíše jako zdroj inspirace, nikoliv výtky stávajícímu systému.

Strategické dokumenty

Aktuální stav

Kraj má vypracovaných několik analytických dokumentů: *Analýzu náboru k vyhledávání náhradních rodičů v Olomouckém kraji*, *Analýzu systému péče o ohrožení dětí v Olomouckém kraji* a *Analýzu systému péče o děti s postižením v Olomouckém kraji*. Kraj má rovněž vypracovanou strategii s názvem „Strategie rozvoje systému péče o ohrožené děti Olomouckého kraje do roku 2035“. Akční plány jsou vypracovány na 2 roky, od roku 2025 do roku 2035. Strategie byla vypracovaná Nadací J&T. Jde o strategický dokument dlouhodobého charakteru, který propojuje resorty školství, sociálních věcí a zdravotnictví, aby společným úsilím minimalizovaly počet ohrožených dětí a rodin na území kraje. Strategie v rámci části k náhradní péči stanovuje základní principy, kterým by péče měla zajistit dětem naplňování jejich individuálních potřeb. Strategie neobsahuje konkrétní postupy k vyhledávání zájemců o NRP. Je ke stažení [zde](#).

Je potřeba ocenit, že kampaňové aktivity pracovní skupiny ke kampaním vychází ze strategických dokumentů Olomouckého kraje. V akčním plánu na období 2025–2027 jsou aktivity, které se týkají:

A) Osvěty

- Úprava webu pro potřeby osvětové kampaně a založení FB profilu,
- Realizace osvětové akce o transformaci a NRP pro studenty, univerzitu, učitele,
- Realizace informačních kampaní zaměřených na včasné rozpoznání ohrožení u dětí.

B) Obecných kampaňových aktivit

- Vznik pozice koordinátorky kampaně a pracovní skupiny pro definování cílů a aktivit,
- Vytvoření jednotného loga kampaně NRP,
- Vytvoření on-line zpětnovazebního dotazníku pro evaluaci kampaní,
- Workshop „Jak dělat kampaň“.

² Informace níže uvedeny byly zpracovány na základě návštěvy pracovní skupiny ke kampaním odbornou metodičkou Andreou Šafařík. Údaje byly doplněny i díky podpoře koordinátorky pracovní skupiny v rámci telefonické a e-mailové komunikace. Nejedná se o absolutní výčet sledovaných oblastí, nýbrž o jakýsi základní rámec, ve kterém pracovní skupina ke kampaním aktuálně funguje, a pracovnice ji měla možnost pozorovat.

C) Cílených kampaňových aktivit

Spíše nepřímo. Akční plán uvádí, že kampaně mají obecně zvyšovat počet pěstounů včetně pěstounů pro děti s hendikepem, ale neobsahuje explicitně formulované *cílené kampaně* na specifické skupiny potenciálních pěstounů (například zdravotníky, pedagogy). Doporučení pro cílení na specifické skupiny se objevují v *Analýze kampaně* jako doporučení, ale nikoli jako konkrétní opatření v akčním plánu.

Jeho součástí je:

- popis výchozí situace (analýza situace ohrožených dětí)
- SWOT analýza
- strategické cíle
- prioritní oblasti
- navazující akční plán
- návrh implementace

Podněty a doporučení

- Chybí podrobnější cílení na jednotlivé cílové skupiny potenciálních pěstounů (např. analýza motivace a bariér jednotlivých skupin).
- V Akčním plánu není zcela konkrétní harmonogram kampaní – např. zodpovědné osoby, cílení na různé skupiny.
- Doporučení z *Analýzy* jsou v rámci akčního plánu reflektována částečně. Akční plán reflektuje doporučení zejména v oblasti evaluace (on-line zpětnovazební dotazník) a koordinace kampaní (pozice koordinátorky, pracovní skupina), ale:
 - chybí důraz na cílené kampaně pro specifické skupiny (např. zdravotníci, pedagogové),
 - není zcela jasné, zda harmonogramy a vizuální identita budou sjednoceny a zohlední doporučení analýzy.

Koordinátorka pracovní skupiny a pracovní skupina ke kampaním

Aktuální stav

V kraji je neformální pracovní skupina ke kampaním s názvem „*Pracovní skupina propagace NRP*“. Funguje od roku 2020. Členy a členkami pracovní skupiny jsou zástupce a zástupkyně krajského úřadu oddělení sociálně-právní ochrany dětí (dále pouze SPOD), obcí s rozšířenou působností (dále pouze ORP), doprovázejících organizací (dále pouze DO) a náhradních rodičů. PR není stálým členem skupiny, ale je přítomen dle potřeby. Mladý dospělý s osobní zkušeností se životem mimo rodinu a v NRP není součástí pracovní skupiny ke kampaním. Pracovní skupina ke kampaním se schází osobně 1x měsíčně. Pracovní skupina aktuálně má koordinátorku, která vykonává agendu ve výši 0,25 úvazku. Koordinátorka zastává svoji pozici od 11/2023. Koordinátorka svolává a vede pracovní skupinu, připravuje podklady, účastní se na kampaňových aktivitách. Zajišťuje komunikaci s externími organizacemi a kampaňové aktivity koordinuje. Zajišťuje obsahovou náplň činnosti pracovní skupiny a vede jednotlivá setkání. Téma a obsah setkání určují koordinátorka a vedoucí KÚ SPOD. Některá témata jsou v plánu, řada z nich vzniká

na základě setkání a potřeb členů a členek skupiny. Z každého setkání vzniká zápis, který se rozesílá všem osloveným organizacím i těm, které nepotvrdily účast nebo se neúčastní.

Je potřeba ocenit, že KÚ Olomouckého kraje má již pátým rokem pracovní skupinu, která se opírá o strategický dokument „*Strategie rozvoje systému péče o ohrožené děti Olomouckého kraje do roku 2035*“ a další strategické a analytický podklady. Pracovní skupina má koordinátorku, která má jasně stanovenou roli a dohlíží na propojení kampaňových aktivit a naplnění stanových cílů v strategii. Pracovní skupina se schází 1x měsíčně osobně, a tím reaguje pružně na potřeby. Součástí je i náhradní rodič, který může přinášet témata z praxe. Je nutné ocenit, že krajský úřad aktuálně pracuje na jednotné vizuální identitě, která bude reprezentovaná ve všech výstupech týkajících se kampaňových aktivit.

Podněty a doporučení

- Mladý dospělý s vlastní zkušeností s NRP může přinést autentický pohled na to, co prožívají děti a dospívající v náhradních rodinách. Může být rovněž nositelem příběhu v rámci „živé knihovny“.
- Lze zvážit, jestli nemít PR z tiskového odboru, jako stálého člena skupiny. Může přímo na místě reagovat na nápady skupiny.
- Koordinátorka je důležitou propojkou mezi členy pracovní skupiny a aktivitami za KÚ Olomouckého kraje. Aby byl naplněn rozsah úkolů popsanych ve strategii 2025, zejména pokud má pracovní skupina ambice více cílit kampaně na konkrétní skupiny dospělých a zlepšit monitoring účinnosti, je na místě zvážit navýšení úvazku koordinátorky kampaní pro kampaňové aktivity minimálně na 0,5 úvazku.
- Zvážit, jestli může mít pracovní skupina větší roli při doporučování rozpočtu kampaně a evaluaci výsledků. Členy to může motivovat, může se zvýšit kvalita výstupů.

Harmonogram akcí na daný rok

Aktuální stav

Kraj má harmonogram akcí na daný rok, který připomínkují a spoluvytvářejí členové a členky pracovní skupiny. V rámci akčního plánu Strategie rozvoje systému péče o ohrožené děti Olomouckého kraje na období 2025–2027 je v kapitole 4.1. stanoven *Cíl: Náhradní péče je poskytovaná s ohledem na individuální potřeby každého dítěte.*

Je potřeba ocenit, že harmonogram pro rok 2025 obsahuje různé formáty aktivit. Ty jsou rozprostřeny napříč krajem (např. Olomouc, Prostějov, Jeseník, Velká Bystřice). Besedy s pěstounkou ukazují lidskou stránku NRP, což přímo odpovídá na cíl individuálního přístupu k dítěti. Je potřeba ocenit, že výstava pěstounských rodin je silný nástroj vizuální komunikace.

Podněty a doporučení

Každý harmonogram by měl obsahovat tyto části:

Název akce	Výstižný název (např. „Týden pěstounství“)
Datum/Termín	Konkrétní datum nebo období
Typ aktivity	Osvěta/Kampaň/Cílená kampaň/Podpora

Cílová skupina	Kdo má být osloven (např. ženy 30–50 let)
Cíl aktivity	Co má akce přinést (např. počet kontaktů)
Kanály komunikace	FB, IG, web, letáky, osobní kontakt apod.
Odpovědnost	Kdo zajišťuje realizaci
Rozpočet	Odhadované náklady
Měření úspěchu	Indikátor výsledků (např. počet oslovených)

- Ačkoliv harmonogram dobře odpovídá cílům akčního plánu, především důrazu na individualizaci a lidský přístup, chybí však systematizace, která by umožnila sledovat naplnění cílů, efektivitu a vyhodnocení jednotlivých aktivit. Lze doporučit každou kampaňovou aktivitu doplnit dle doporučeného harmonogramu, aby získala a na profesionálnosti i využitelnost.
- V rámci kampaně lze zvážit zapojení regionálních médií.
- V rámci kampaní se snažit prosadit v rámci veřejných happeningů a větších událostí, které kraj realizuje (např. akci k Duševnímu zdraví apod.).

Cílové skupiny kampaní

Aktuální stav

Cílovou skupinou dětí se myslí např. děti s postižením, děti starší, děti minoritního etnika apod. Cílovou skupinou dospělých se myslí např. ženy mezi 30–50, osvojitelé, bezdětní apod.

Kampaňové aktivity necílí na jednotlivé skupiny dětí zvlášť. Zaměřují na všechny ohrožené děti, které to potřebují. Kampaňové aktivity rovněž necílí na různé cílové skupiny dospělých. Zaměřují se na dospělé lidi obecně. Dle aktuálních potřeb KÚ se zaměřují na veřejnost a potencionální náhradní rodiče. Nicméně v rámci akčního plánu Strategie rozvoje systému péče o ohrožené děti Olomouckého kraje na období 2025–2027 se v kapitole 4.1. cílí na dostatek pěstounů včetně pěstounů pro děti s hendikepem.

Podněty a doporučení

- V rámci jednotlivých kampaňových aktivit je vhodné si stanovit konkrétní cílovou skupinu, pro kterou aktivity děláme. Ze statistik vyplývá, že je vhodné zaměřit se na nábor přechodných pěstounů, dlouhodobé pěstouny pro děti s postižením a pracovat v rámci zvýšení počtů dlouhodobých pěstounů na motivaci současných osvojitelů v kraji. Kampaně lze zacílit na vybranou skupinu, např. v rámci bezdětných párů, žen mezi 30 a 50 lety apod. Lze tedy vymyslet různé kampaně pro různé cílové skupiny.

Příklad možné kampaně:

Cílená kampaň	Cíl	Klíčová sdělení	Příběhy	Praktické informace	Kanály a formáty	Měřitelné cíle
Staň se pěstounkou — ženy 30–50 let	Oslovit a motivovat ženy 30–50 let v Olomouckém kraji (např.	• Pěstounství je příležitost změnit život dítěte i ten váš. • Můžete být pěstounkou i	Příběh ženy 40+, která se stala dlouhodobou u nebo	Jak začít: kontakty, průvodce krok za krokem,	• FB Ads tj. placená reklama (cílení na ženy 30–50 let v OLK)	Počet oslovených, počet dotazů, účast na besedách

	bezdětné, stabilní zázemí)	bez vlastních dětí. • Začněte krok za krokem, podpoříme vás.	přechodnou pěstounkou.	podpora kraje	• Instagram • Letáky u lékařů, v lékárnách • Besedy v komunitních centrech	
--	----------------------------	---	------------------------	---------------	--	--

- Lze doplnit harmonogram o živé příběhy žen, které spadají do dané kategorie.
- Zaměřit se na kampaně, které reflektují určitou kategorii dětí. Zohlednit počty dětí, které má KÚ OLK v evidenci a nemá pro ně vhodné náhradní rodiče, např. děti s postižením.
- Kampaňové aktivity necílí na různé skupiny dospělých diferencovaně. Doporučujeme zaměřit se například i na ženy 30–50 let, zdravotníky, pedagogy, kteří mají potenciál stát se pěstouny pro děti se specifiky.
- Nastavit u každé akce měřitelné indikátory úspěchu (počet rozhovorů se zájemci o NRP, zájem o konzultaci, počet dotazů po kampani apod.)

Příklad možné kampaně:

Oblast	Návrh
Sdělení	• Každé dítě potřebuje domov. I to se specif. potřebami. Pěstounství s respektem. • Nebudete na to sami.
Obsah	• Příběhy pěstounů (video, článek) • Praktická podpora pěstounů • Bourání mýtu
Formáty	• On-line: FB/IG příspěvky, videospoty, banner na webu kraje • Off-line: letáky ve zdravotnických zařízeních, besedy
Akce	• Speciální akce „Den pro děti s velkým srdcem“ (workshop + diskuse)
Cílová skupina	• Lidé se zkušeností s péčí • Empatičtí dospělí 35+ • Páry i jednotlivci
Partnerské organizace	• Spolky pečující o osoby s postižením • Kluby rodičů dětí se zdravotním znevýhodněním

Aktivity na sociálních sítích

Aktuální stav

NRP se v kraji řeší pomocí [Web Rodina je OK.](#) [FB Olomoucký kraj.](#) [Twitter,](#) [Instagram.](#)

KÚ chce oživit odkaz na náhradní rodinnou péči na webu rodinajeok.cz. Snaží se o živý, aktuální a přehledný rozcestník. V této fázi se soustředí především na tyto kroky: budou připravovat základní propagační materiály (tj. roll-upy a letáčky s novou vizualizací a odkazem na web), které budou využívat při akcích k cílenému oslovování veřejnosti. Aktuálně je i v řešení Facebook.

KÚ Olomouckého kraje využívá FB oficiální stránku kraje, která má aktuálně 19 tisíc sledujících. FB se věnuje různým tématům (např. regionálním aktualitám, kulturním a sportovním akcím, tiskovým konferencím, výsledkům soutěží apod.). Příspěvky jsou spíše formální nebo informativní. Chybí autentické příběhy lidí, přitom právě ty jsou nejúčinnější.

Není zřejmé, že by FB stránka Olomouckého kraje byla jasně a trvale propojená s tématem pěstounství. Z aktuálních příspěvků není patrné, že stránka propaguje pěstounství jako výrazné téma. Informace k pěstounství jsou na FB stránce občasné.

KÚ Olomouckého kraje má i Instagram. Aktuálně ho sleduje téměř 3,1 tisíc sledujících. Využívá rovněž Twitter, který má přes 2,5 tisíc sledujících. Je na místě ocenit jejich používání. Jedná se o nástroje, které jsou blíž ke každodennímu používání mladší generace, tedy potenciálním budoucím náhradním rodičům. Kraj nevyužívá placenou reklamu na sociálních sítích.

Je potřeba ocenit, že je KÚ OLK ve spojení s jinými krajskými úřady ohledně sociálních sítí a načerpává příklady dobré praxe. Je rovněž potřeba ocenit aktuální snahy o vlastní FB účet s možností placené reklamy. Koordinátorka a vybrané osoby, které v rámci KÚ spravují kampaně, budou mít tímto plnou kontrolu, přístup k Facebook Ads (tj. placené reklamě), přehledům a správě událostí, budou se moci prezentovat profesionálně. Pro nové zájemce o NRP můžou vyslat informaci, že kraj to myslí s NRP vážně a komunikuje moderně.

Podněty a doporučení k Facebooku

- V rámci sociálních sítí lze více využívat reels, stories, sponzorované posty.
- V rámci sociálních sítí lze mít možnost okamžitého kontaktu, např. přes Messenger nebo WhatsApp.
- Vytvořit redakční plán a rubriky, např.:
 - „Pondělky s pěstounstvím“ – každý týden nový příběh, tip, informace.
 - Měsíční tematická osvěta (např. únor = přechodná péče, září = motivace pěstounů).
 - Pravidelně sdílená krátká videa, rozhovory nebo citace reálných pěstounů a mladých dospělých (např. „Proč jsem se stal pěstounem?“ apod.).
- Začít na FB využívat více interaktivní prvky:
 - Dotazy, Ankety, Výzvy.
 - Rubrika s pěstounem – např. živý pěstoun odpovídá každý týden ve čtvrtek.
 - Komunitní on-line skupina pro zájemce o pěstounství v Olomouckém kraji.

Pokud se rozhodnete i nadále využívat FB Olomouckého kraje, lze udělat několik změn.

- Fixovat nahoře příspěvek o pěstounství s odkazem na web (např. budinpestoun.cz).
- Vytvořit tematický hashtag: [#olkpestouni](#) nebo [#budinpestounOLK](#).
- Založit rubriku např. „Povídání s pěstounkou“.
- Přidat info do popisu stránky: „*Olomouckému kraji záleží na podpoře náhradním rodinám*“.
- Zvýšit frekvenci postů a vytvořit edukační minisérii (např. každý měsíc jeden příběh + mýtus).

Podněty a doporučení k Instagramu

- Vytvořit redakční plán a rubriky, např.:
 - Vytvořit pravidelné příspěvky v kratším a pravidelném sledu (např. 1x měsíčně příběh, akce, informace, každý pátek hlavní post, každý čtvrtek Stories).
 - Doplnit každý týden Stories (např. odpověď na otázku ohledně pěstounství).
- Prostor pro zvýšení konzistentnosti, přímé interakce a moderní, autentické formáty, využívat Reels, Stories, Q&A. Může to vést ke zvýšení dosahu a zájmu o pěstounství.

Podněty a doporučení k dalším platformám

Dáváme ke zvážení, zda nezaložit **Instagram** k náhradnímu rodičovství. Rovněž zvážit používání **YouTube Shorts**, případně **TikTok**. Pokud touto cestou půjdete, je vhodné připravit komunikační strategii pro sociální sítě – Instagram, Tik Tok pro mladší generaci. Samozřejmě jsme si plně vědomi, že toto souvisí i s rozsahem úvazku koordinátorky kampaní.

Správce sociálních sítí (pokud to není v silách KÚ si ho zajistit v rámci svých pracovních pozic) a odborníka na placenou reklamu na sociálních sítích, který umí využívat pokročilé cílení, lze hledat na www.navolnenoze.cz, (20+) [#HolkyzMarketingu](https://www.facebook.com/HolkyzMarketingu) | Facebook.

Taky si takového člověka lze vybrat mezi svými pracovníky a nechat si ho proškolit například na kurzech od Czechitas.cz, Digisemestr.cz, Seduo.cz atd. Je rovněž možné najít vhodné kurzy akreditované MPSV.

Podněty k zapojení komunity

V rámci ČR ještě neumíme dobře zapojovat známou tvář, nositele myšlenky pěstounství. Je ke zvážení, jestli to v rámci Olomouckého kraje nezkusit. Ideálně by se mělo jednat o člověka, který má určitý příběh, jenž je pojítkem k tématu ohrožených dětí (např. sám vyrůstal v dětském domově, měl těžké dětství, vychovala ho babička, je sám náhradním rodičem apod.) Nemělo by ale jít o člověka, jenž už je mediálně spojený s jiným výrazným tématem v kraji. Např. určitou dobu byla Aneta Langerová propojená s projektem Světluška pro nevidomé děti, kterému se dlouhodobě věnovala a propagovala jej. Zároveň by tato zpěvačka byla „ideální“ jako tvář pro kampaň k náhradnímu rodičovství či nadačního fondu na podporu rodičů při úmrtí v rodině, protože je mediálně známá její zkušenost s tímto tématem. Ale ke kampani na podporu pěstounství už by ji nebylo vhodné oslovit, neb je propojena s tématem nevidomých dětí. Lze zvážit propojení se známou osobností, která se narodila v Olomouckém kraji.

Jak na to?

- Připravit komunikační nástroj – influence marketing (např. blogerka, sportovec apod.).
- Připravit mediální kampaň ve spolupráci s veřejně známou tvář.
 - Zapojení veřejně známé tváře by mohlo výrazně zvýšit viditelnost kampaně, posílit důvěru ve veřejném prostoru, přesáhnout tradiční cílové skupiny a oslovit třeba mladší publikum. Zároveň může snížit nedůvěru v úřad, protože má jiný komunikační jazyk. V rámci toho je

možné rozmyslet si větší využití podcastů, článků na blogy a oslovení médií jako *Heroine*, *Deník N*, *Apel* apod.

- Lze zvážit vytvoření jednoduchého mikrowebu (tj. tematicky zaměřenou webovou stránku, která slouží k prezentaci jednoho konkrétního tématu – v tomto případě NRP) nebo landing page (tj. speciálně navrženou cílovou stránku webu, na kterou návštěvníci přistoupí po kliknutí na reklamu, e-mail nebo odkaz ve vyhledávání s jasnými kroky).

Jednotný vizuál kampaňových aktivit

Aktuální stav

Olomoucký kraj využívá k vizuální identitě obrázků rodiny. Ten se pojí se všemi akcemi, které jsou pořádány pro rodiny, nikoliv pouze pro téma NRP. Partneři a organizace, které kampaňové aktivity propagují na území kraje, nedodržují pravidelně jednotnost.

Od 1.7. je nastaven nový koncept. Krajský úřad spolupracuje s grafickým studiem, které již spravuje web rodinajeok.cz, na vytvoření jednotné barevné vizuální identity pro oblast náhradní rodinné péče. V rámci pracovních skupin si členové odsouhlasili nový slogan „Náhradka je O.K.“, který odkazuje jak ke zkratce Olomouckého kraje, tak k pozitivnímu sdělení směrem k veřejnosti, a to OK. S tímto jednotným vizuálem poté bude KÚ i členové pracovních skupin nově vystupovat při propagaci NRP v Olomouckém kraji. Aktuální prioritou je nyní vytvoření jednotného vizuálního stylu, který bude konzistentně provázet všechny výstupy. Analýza doporučuje a) zavést skutečně jednotný vizuální styl pro komunikaci k NRP: logo, slogan, barevnost, typografii a další prvky, b) vytvořit k tomu grafický manuál, který bude závazný pro všechny organizace a partnery pořádající akce pod záštitou kraje, c) začít tento vizuál používat na všech materiálech – pozvánkách, bannerech, roll-upech, letácích i on-line. Krajský úřad Olomouckého kraje chce, aby bylo pro veřejnost zcela jasné, v rámci čeho se daná aktivita koná, kam se mohou obracet pro více informací, jaké jsou oficiální webové stránky a profily na sociálních sítích.

Je potřeba ocenit aktuální snahy o jednotný vizuál, který propojí všechny výstupy – od sociálních sítí, přes propagační materiály až po samotné akce.

Podněty a doporučení

- Interní zavedení manuálu – vyškolit správce FB na nová pravidla a poskytnout přehledné šablony.
- Vytvořit složku se schválenými grafickými prvky – Canva nebo PowerPoint, pro sdílení mezi týmy.
- Označit přechodovou fázi – např. „Nový vizuál pěstounské kampaně 2025 právě startuje!“ – to pomůže i veřejnosti naladit se na změnu.
- Nastavit termín, odkdy bude vizuál naplno používán.

Kampaň MPSV a Hledáme rodiče, o. p. s. „Děk náhradním rodinám – Bábovkový den“³

Kraj se zapojil do kampaně prostřednictvím neziskových organizací a doprovázejících organizací. Krajský úřad Olomouckého kraje se do kampaně rovněž zapojil upečením bábovky a sdílením na FB kraje.

K propagaci kampaně lze použít i logo Bud' in pěstoun, viz logo manuál [zde](#).

Podněty a doporučení

Zde najdete několik tipů, které lze využít v rámci plánování akcí, které sdíleli krajští koordinátoři kampaní:

- Propagace kampaně v rámci dne otevřených dveří s nabízenou bábovkou pro veřejnost.
- Setkání s pěstouny a poděkování jim napečenou bábovkou.
- Nabízení letáčků s informacemi ke kampani a bábovkou u vstupu na KÚ.
- Bábovková snídane s dobrovolníky, zaměstnanci NNO/organizací.
- Propojení kampaně s aktivitami KÚ zaměřenými na den/týden pěstounství, jinými akcemi (např. Muzejní noc, Filmový festival).
- Propojení se s nákupními centry. Rozdávání letáčků o kampani a bábovek (placičky, jídlo).
- Propojení se s kavárnami, pekárny, např. formou benefiční bábovky + letáček o kampani.
- Zapojení slavných osobností, ambasadorů/rek, osobností daného kraje – videa, spoty, rozdávání bábovek a letáčků, pořad o pečení.
- Povídání s pěstounem/kou u bábovky.
- Kreativní vytváření triček s bábovkou pro zaměstnance úřadu.

Aktivity lze propojit s benefiční akcí, např. na podporu aktivity nějaké DO. Je důležité ale rozlišit, že kampaň je kampaní celorepublikovou pod hlavičkou MPSV a Hledáme rodiče, o. p. s. Nejedná se o výdělečnou akci, ale lze podpořit konkrétní službu, organizaci s jeho propojením.

Aktivity, jak se zapojit, lze navrhnout ORP, zmapovat, jaké možnosti mají a podpořit je v nich.

Individuální nábor (dále pouze IN)⁴

Kraj je zapojený do IN. Individuální nábor je inovativní metoda hledání náhradních rodičů pro děti, pro které se nenašla náhradní rodina standardními postupy (v rámci Olomouckého kraje, ani díky mezikrajové spolupráci). Díky IN si podali žádost o NRP lidi, kteří původně nebyli součástí systému NRP. Více o IN [zde](#) a [zde](#). Je na místě doporučit začít využívat tuto cestu vyhledávání náhradních rodičů mnohem více.

Kampaň MPSV v krajích na podporu vyhledávání pěstounů na přechodnou dobu

V Olomouckém kraji byla kampaň na sociálních sítích zahájena 1. 2. a ukončena 31. 7. 2025, ale může mít dopad v podobě podání žádosti s odstupem dvou až tří let, jelikož stát se pěstounem je velké

³ Kampaň *Děk náhradním rodinám* je každoroční celorepubliková on-line kampaň, která vrcholí Bábovkovým dnem 31. května. Cílem je poděkovat náhradním rodičům a všem, kteří pomáhají ohroženým dětem. Kampaň pořádá MPSV společně s Hledáme rodiče, o. p. s. Více o kampani [zde](#).

⁴ Aktuálně se zpracovává *Strategie oslovení zájemců o náhradní rodinnou péči s doporučeními a příklady dobré praxe*, která bude IN detailněji popisovat. Bude k dispozici ke stažení v 12/2025 na www.budinpestoun.cz.

rozhodnutí, které v lidech nějaký čas zraje. Příspěvky byly promovány z FB Bud' in pěstoun, jenž spravuje MPSV.

Za celou dobu vidělo kampaň v Olomouckém kraji přes 230 000 lidí a utraceno na ni bylo přes 40 000 Kč z finančních zdrojů MPSV. Je patrné, že v rámci Olomouckého kraje téma lidí velmi zajímalo. Oproti jiným krajům získala kampaň 80 000 náskok v dosahu, což ukazuje, že si lidé kampaňová videa mezi sebou sdíleli, protože je téma zaujalo.

Kde se zájemci o NRP dozví

Zájemci se dle vyjádření koordinátorky o NRP dozví prostřednictvím besed s pěstouny a pořádání kampaňových aktivit. Krajský úřad je v kontaktu s mateřským centrem, pod kterým budou vedeny besedy v 2. polovině roku 2025. Tam budou zpětnovazební dotazníky k dispozici. Krajský úřad rovněž plánuje na nové propagační předměty umístit QR kódy, které budou odkazovat na dotazník, který bude mapovat informovanost veřejnosti o NRP.

III. SHRNUTÍ

Olomoucký kraj má díky strategickému plánu a dalším analytickým a strategickým podkladům možnost dlouhodobě a cíleně pracovat na zvýšení počtu náhradních rodičů. Je potřeba ocenit, že akční plán si jako jeden z cílů stanovuje najít náhradní rodiče pro děti s postižením. Je klíčové snažit se naplnit daný cíl i stanovením cílených kampaňových aktivit. Rovněž je důležité se v rámci nové strategie pro další období snažit o udržení kampaňových aktivit týkajících se *Osvěty* (např. změna postojů veřejnosti a odstranění neznalosti), *Obecných kampaní* (např. zvýšení zájmu o pěstounství) a *Cílených kampaní* (např. přesvědčení konkrétních typů zájemců). Klíčem k dalšímu rozvoji je upevnit to, co už vzniklo: aby každá investovaná energie měla jasný dopad. Zároveň je vhodné ocenit snahu vytvořit jednotně barevnou vizuální identitu pro oblast náhradní rodinné péče s novým sloganem „*Náhradka je O.K.*“. Vizuální identita bude využita napříč sociálními sítěmi, propagačními materiály a při osvětových a náborových aktivitách v rámci KÚ a všech ORP a DO.

Vzhledem k rychle se měnící situaci a nutnosti pružně reagovat na krizové případy je vhodné udržovat určitou rezervu volných pěstounů. Je také třeba počítat s tím, že od 1. ledna 2028 nebude možné umisťovat děti do 7 let do ústavní péče, což klade vyšší nároky na dostupnost pěstounů pro starší děti i na celkovou specializaci sítě. Doporučuje se proto cílit nábor i na pěstouny, kteří jsou připraveni pečovat o děti se specifickými potřebami, starší děti, sourozenecké skupiny nebo děti se zdravotním postižením, a zároveň brát v úvahu přirozenou obměnu pěstounů, kteří svou činnost ukončí.